



Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu
dr Jarosław Sellin

DDK-WPP.691.64.2023.WP
Warszawa, r.

**List Sekretarza Stanu w MKiDN dra Jarosława Sellina do uczestników uroczystości nadania
skwerowi imienia Racheli Auerbach, Warszawa, 18 października 2023 r.**

Szanowni Państwo,

dzisiaj u zbiegu muranowskich ulic: Pawiej, Dzielnej i Smoczej, na dawnym terenie warszawskiego Getta, przypominamy Rachelę Auerbach, pisarkę, dziennikarkę, działaczkę społeczną, jedną z najbliższych współpracownic Emanuela Ringelbluma, Ocaloną.

To ona na polecenie twórcy grupy Oneg Szabat pisała osobisty dziennik z życia warszawskiego Getta, obejmujący okres od sierpnia 1941 r. do lipca 1942 r. Ów przejmujący zapis jest jednym z najcenniejszych zbiorów przechowywanych w Archiwum Ringelbluma.

Kilka lat po wojnie, w 1950 roku Rachela Auerbach wyjechała do Izraela i rozpoczęła pracę w Instytucie Yad Vashem. Tworzyła tam dział świadectw i zajmowała się metodyką zbierania relacji. Przygotowywała też dokumentację i zeznawała osobiście w procesie niemieckiego zbrodniarza Adolfa Eichmana. Pod koniec życia poświęciła się pracy literackiej, publikując w 1974 r. w języku jidysz książkę *Warszawskie testamenty. Spotkania, działania, losy 1933-1943*. Nie tak dawno 31 maja tego roku obchodziliśmy 47. rocznicę jej śmierci.

Szanowni Państwo,

w mijającym roku świętowaliśmy 80. rocznicę wybuchu Powstania w Getcie Warszawskim. Pamięć o Getcie żyje przede wszystkim dzięki mozolnej pracy członków Oneg Szabat. Także dzięki Racheli Auerbach i zapisom jej dziennika.

Inicjatywa włączenia w topografię miasta imienia i nazwiska jeszcze jednego świadka jego tragicznej historii, to hołd oddany wszystkim tym, którzy w tych mrocznych czasach zapisywali dla przyszłych pokoleń świadectwa o życiu i śmierci Warszawskiego Getta.

Szczególne podziękowania kieruję ku inicjatorom dzisiejszego wydarzenia – Żydowskiemu Instytutowi Historycznemu im. Emanuela Ringelbluma – od 75 lat opiekującego się tymi świadectwami.